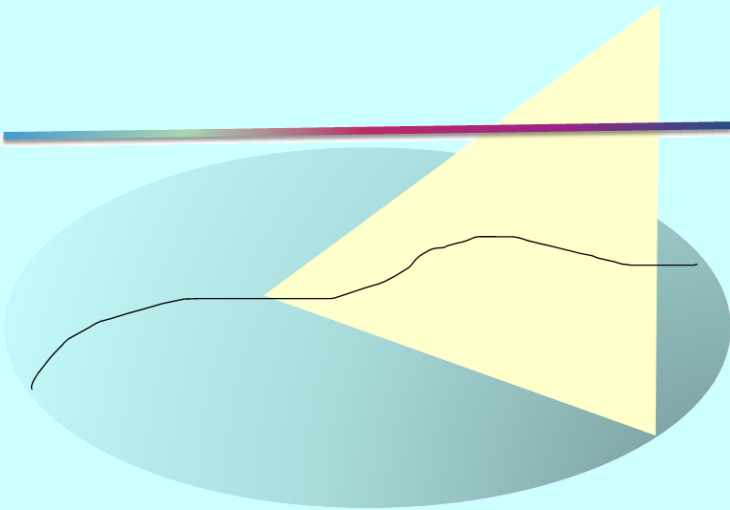

Dana Shishmanian

In illo tempore.

Poeme regăsite
(1964-1984)

2024

Coperta: desenul autoarei

În chip de prefață

Desigur nu prea are sens să publici după cincizeci de ani și mai bine poeme scrise într-o revolută tinerețe, nearătate la vremea lor nimănui și nici după aceea, abandonate cu bună știință într-un dosar pe care ținusei totuși să-l iei cu tine când ai plecat definitiv din țara de baștină. Dar nu le-ai luat cu gândul de a le scoate cândva la iveală, ci pur și simplu pentru că făceau parte din tine, ca și cum ai fi luat – cum ai și făcut-o firește – un plic cu fotografii de familie.

Din aceeași pricină le-ai și recitit și transcris pe ordinator acum, când îți trăiești probabil ultimul deceniu de viață, scoțându-le, cu dificultate și incomplete descifrări, unele, din molozul unor manuscrise abundent raturate, altele, din labirintul mai multor variante dactilografiate, și constatând nu fără surprindere că aproape de fiecare dată, recursul la prima formă e de departe preferabil, ca un traseu original al verbului ce se cuvine restituit. Rareori, completat.

Interesul acestei redescoperiri și re-transcrieri părea la început strict personal, ca dictat de o nevoie de regăsire în timp a ființei ce-ai fost. Foarte repede acest scop ce părea legitim ba chiar necesar s-a șters cu totul în favoarea unei priviri critice ca asupra unei opere ce nu-ți aparține – nu doar pentru că nu mai ești, nu mai poți fi aceeași ființă (deși anumite reflexe subzistă, memoria nereținând atât fapte cât stări), ci și pentru că scrisul însuși nu referențează

evenimente biografice ci staze și întâmplări interioare impregnate în forme de creație genuine.

Interesul s-a dovedit deci finalmente pur estetic, și doar astfel, justificând oarecum hazardoasa decizie a publicării.

Rămâne deci la latitudinea cititorului de a afla sau nu un interes în lectura unor poeme scrise în anii 60-70-80 – și resimțindu-se evident de „aerul epocii”. Multă apă a trecut pe Dunăre de-atunci! Regimul s-a schimbat, moravurile și societatea de asemenea, ca și discursul public sau privat. Poezia însă mai poate avea, cred poate unii, căi de comunicare cu trecutul... și chiar cu riscul de a părea altora desuetă sau naivă ea nu are de ce se feri de a fi citită astăzi.

Prezumție vanitoasă sau detașare impersonală? De asumat – oricare ar fi interpretarea cititorului. Autoarea, oricum, se retrage din aceste pagini, odată pregătite pentru tipar, lăsându-le altora. E un fel de eliberare pentru o mai vastă călătorie în dimensiuni necunoscute ale conștiinței.

30 decembrie 2023

Poeme

Amurg

Turla bisericii de brad
crescu în zbor țâșnit
să cumpănească cerul:
de-o parte, soarele
ca un gigantic taur roșu;
de alta – luna
cercând să-și prindă chipul
în oglinda cerului.
Și turla
bisericii de brad
se-nfioră de bătaia rară a clopotului
care vestea
ca un ornic
ceasul vecerniei.

(1964)

În calea soarelui

Drumul întins
încordat ca pe-o vioară
cântând pe vânt
dorul de soare.
Cu pieptul corabie
despicam tot mai repede,
tot mai repede
aerul fluid,
sunător și iernatic.

Razele lungi vibrau dureros în trupul meu alb
ochii degetelor pipăiau aerul
soarele urca în amiază mereu
cânta ciudat, se umfla
dogorea peste umerii mei
neajuns de aproape, deasupra.
S-a spart deodată
neîncăpătoarea sferă străvezie
și-a năvălit lumina spre pământ
și prin creștetul meu a trecut
și mi s-a scurs în sânge,
arzându-mă.

Copacii

La marginile de ape-ale pădurii
rog plângând copacii
să mă primească-n țara lor albastră...
Liberi, ei pot
să-și răsucească cu gemete trunchiul
încleștat în furtună;
ei pot să plângă
cu lacrimi mari și calde
ca ochii copiilor,
fără să le-ascundă pe cele rămase
în bărbile lor încâlcite de vânturi;
ei pot să muște cu dinții iubirii
soarele-adormit pe inima pământului
și pot să se clatine spre cer
îmbătați de lumină
chiar când îi roade adânc îndoiala;
ei pot să-și frângă tulpinile
când apele bucuriilor grele îi dor
năvălind peste dâșii;
ei pot să-și ardă trupul bătrân
pe vatra verilor fierbinți

și pot să se surpe-n ei înșiși
ca să se nască din nou
țâșnind într-un mugur!

La marginile de ape-ale pădurii
de mult îi rog, copacii,
să mă primească-n țara lor albastră...

(1965)

Un vis

Era într-o seară neînțeleasă și stranie
cum numai serile din copilărie pot fi.
Mă ghemuiam într-un colț de odaie –
în jurul meu oameni mulți
urlau, tropăiau, se certau,
nu știam pentru ce, și cine erau, și eu
ce căutam printre ei
și ce rost avea
totul.
Privind,
tot mai sfios se făcea trupul meu
și sufletul tot mai departe –
în ochi cu atâta blândețe
din prag un străin se uita cum muream
încât inima încă mă doare.

Curgere

Nu ne priveam.

Țineam ochii deschiși

și toate lucrurile alunecau spre noi

străvezii și fără culoare

ne intrau în pupile

și cădeau undeva în spatele nostru.

Înspăimântate fluturau mâinile noastre în aer

fără să se poată

atinge.

Liniște

În noaptea asta
am adormit lângă cer;
am lipit urechea de lună
și-am auzit
dincolo de pielea ei subțire și caldă
cum se năștea
zbătându-se
timpul.

Târziu
stăteau cu munții mari de liniște în spate.
Deasupra lor
codrul de mult își trăsese crengile din stele
și luna pălise.

Timp, contratimp și uitare

M-am trezit
de partea cealaltă a mării.
Am căutat printre scoici
visele de-azi noapte
dar n-am găsit decât spuma
țărnelui străin.
Fără zgomot plângea cineva
și-i auzeam doar lacrimile căzând
alături de mine.

O insulă.
Un copil pe o insulă.
Un copil plângând pe o insulă.
Un copil plângând pe o insulă toamna.

Soarele s-a rupt și a curs în pământ
pământul s-a frânt și a căzut în mare greoi
ca o pasăre moartă.

Copilul stă singur pe cer
marea roșie e de aramă.

Libido urbis

Priveam

blocurile și ferestrele cu obloane

și copacii înfiți nefiresc

lângă zidurile date cu var...

Nemișcate-n lumină

lucrurile păreau foarte aproape

și umbrele creșteau monstruos

gata se năvălească spre mine.

M-am tras deodată cu spaimă...

Casele se îndepărtau și alunecau pe pavaj

clătinându-și streșinile pline cu vrăbii

brațele copacilor se întindeau

lungi și roșii spre cer

sângele soarelui curgea în mine ca vinul.

Exod

Nu sânt niciodată aici
nu sânt – am fost sau voi fi
acolo – niciodată aici.
De aici toate lucrurile au plecat
eu însămi am plecat
golul însuși a plecat.
N-au rămas decât cuvintele:
copac, frate, toamnă, ochi, Dumnezeu.
Dar copacul și fratele și ochiul
sânt acolo numai cu sufletele – pe care le uitaseră acolo
când au venit la noi și s-au botezat fiecare –
și m-așteaptă, ca să le pot vedea despuiate de numele lor.
Eu le-am privit și le-am pipăit
și le-am strâns în pumni pentru prima oară
le-am privit îndelung cu ochi măriți și ficși
fără să le pot recunoaște
le-am privit până când ochii mi-au lăcrimat de durere,
dar lucrurile veneau tot mai departe
și pluteau tot mai mari în ceața albastră
și alunecau și se năpusteau spre mine
și tot mai adânc mi se uitau în suflet

și deodată-mi intrau în pupilele avide și goale
căzând undeva în spatele meu
sau în mine.

Atunci eu n-am mai putut să le văd
pentru că eram plină de ele
și toate erau eu și pe eu nu poți să-l vezi
pentru că ești tu însuși și nu e loc înăuntru
pentru ochi și privire.

Și eu mă sorbeam la nesfârșit și mă scurgeam în mine
și mă mușcam și mă sfâșiam
și mă trăgeam în sus pe mine
și zburam în mine – eu în același timp pasăre și cer
gravitație și gravitație inversă
punct atras și punct care atrage punctul atras de pământ
fiind totuși același –
dinafară chemându-mă și dinăuntru suind –
cel ce privește și cel ce e privit
cel ce aude și cel ce e auzit
cel ce înghite și cel ce e înghițit
fără să fiu niciodată amândouă în același timp
căci ceea ce e înafara devine înăuntru punctului
când punctul devine univers.

În jurul meu acum e pustiu.
Orbi au rămas ochii
care au mistuit lumina
și orb se-ntoarce-n mine lumea
spre golul rămas înăuntrul cuvintelor.

Am mâinile mari și parcă străine.

(1966)

Cuvântul de ordine

M-a împins de umeri pe poarta cetății
și mi-a spus:

„Vei lua un cuvânt și vei pleca în lume cu el...”

Știu – am răspuns –
și am început de îndată să zbor
fără să mai am timp să-mi aleg
cuvântul.

Un vânt nebun mă smulsese
din gura rămasă întredeschisă în urmă
striga zadarnic cineva fără glas după mine
mă cufundam sub clopote de aer
nu auzeam decât înăuntru
zgomotul propriului meu zbor
trosnet de foc sub ocean și vuietul
apei urcând. E-n mine lumea – mi-am spus –
ca un cer răsturnat într-un ochi – și-ndată
m-am lovit cu creștetul de-o boltă.
Am vrut s-o sfărăm dar am izbit în gol –
era departe că n-o puteam atinge
și totuși atât de aproape încât
aș fi putut să pășesc peste ea odată cu trupul –

era însuși trupul. Dar m-am oprit
într-o sferă de vid – și cumpăna clipei nu s-a clintit.
– Parola! Parola! auzeam ca un dangăt în sticlă
Parola! somau ofițerii cerești
plutind cu armele-ntinse. Atunci mi-am dat seama
că nu pot să spun nici o vorbă
nu pot să mor ca să fug
nu am trup să-l arunc înainte
n-am timp să aud comanda de foc
n-am clipa spaimei de moarte
n-am nume să fie de față în gând
la această cumplită-ntâmplare
și cine – cui – va mai spune după aceea măcar:

M-au executat îngerii?

Ce-a mai rămas din tine, cuvânt –
locul trupului tău alunecat din gură
atingerea moale a liniștii tale
cenușa albă a zborului...

(1967)

Pustnicie

Biserică pustie
icoanele au fost scoase
lacrima în piatră mai arde
rugăciune uitată.

Întoarsă fruntea
și brațele blând spre tăcere
mai caut...
Și orb e ochiul Domnului în mine.

(1969)

Coïncidentia oppositorum

Lumea s-a deschis
și orice ridicare de pleoape rotește un soare în mine
și cu fiecare răsuflare se mișcă și crește
un cosmos viu în jurul meu
și cu orice mișcare a mâinii ating
valul în care îmi plutește ființa
crește din mine timpul ca o spumă
și nemăsurat mi se umflă sufletul
de-l simt vibrând înafara mea
ca un parfum de floare –
se leagănă și-mi tremură pe umeri
că nu pot se merg de teamă să nu mă clatin
și să nu-mi zboare mâinile în aer...

(Decembrie 1970)

Balans

Sânt foarte departe –
înăuntru sau înafară?
Marea mă umple din mine crescând
și mă-nneacă izbucnind înafară.
Unde se duce unde mă lasă
unde se varsă unde mă-ngroapă –
mă va naște pe-un val lângă soare
m-a-ngropat între algele somnului.

Din nou tremură lacrima florii de lotus în fundul lacului
să cad din nou să mă-nnec să mă respire valul
de mai departe mai în adânc să mă doară

Stingere

În zori a-nghețat cenușa
soarele mort din iarna trecută
cât de rece-i albul ochiului stins
plânsul vine s-abată trupul din cale
să cadă o lacrimă-alături
până și irisul ți se goleşte apoi
numai privirea mai plânge pe lucruri
ca vântul când usucă stejarii
acum, doar întinderea albă-nainte –
mut să pornești cu trup prefăcut în zăpadă
brazii să-i mângâi cu sufletul gol
să te ierte.

(Decembrie 1971)

An Nou

Ce liniște fără timp a venit
dinapoi nu mai cheamă pământul
doar vântul
de nicăieri te mână spre iarnă
se mută sufletul mai aproape de moarte
rămâne un ochi
să plângă întors
trupul rupt

doar vântul
câmpiei
te mână
înapoi un ochi să rămână
pe creasta muntelui rupt –
la zenit
te muți mai aproape de steaua ce sună
sub tălpi cade trupul ca umbra de lună
în cerul gurii abrupt.

Hibernală

Cred că și brazii au răni
veșnic deschise sub coajă
și pe ei zăpada îi minte
sau poate nu știe
că vine dezghețul
să redescopere rănille.

Aici trebuie să mori
pentru ca luna să calce peste tine
ochiul tău alb să rămână
dechis peste pacea ultimului tău cuvânt
trupul fără durere se va face zăpadă
sub pașii brazilor.

Trecere

Pe muntele tău bolnav de amurg
va privi într-o noapte ochiul fără dor al lunii
ca-ntr-o trezie albastră –
atunci să-ți prefaci lacrima-n flacără dreaptă
și s-atingi cu ea piatra
prin stâncă până-n cer să-ți pășească privirea
și visul rănit să ți-l faci aripă albă –
de cumpăna anului treci –
și nu te uita înapoi.

Mută câmpie

Între privirile noastre se-așează
ceața roșie-a serii
cuvântul nerostit coboară înapoi ca o lacrimă
adânc sub hotare îngheață sufletul meu cu spaimă
de-această mută câmpie.

Doamne când va veni dimineața
vina învinsă-mi va fi rădăcină
limpede și drept voi rosti cuvântul
liber să stea între pasăre și pasăre
cerul smuls dintre aripi
să nu te temi de-această moarte
care îmi urcă lacrima-n stea.

Ceasul de sus

Mai crește sufletul o dată
mesteacăn de cenușă
de vânt

hotarul cerului să-l treacă?

Mă poate naște alt cer
privirii mele să-i mute
steaua?

Aici adânc legământ de-ntuneric mă ține
până la ceasul de sus e atât de departe
lacrima închipuită-n privire
tot o mai aștept
totuși
să cadă.

Invocație

Fii cuvântul care mă vorbește
fii sunetul care mă strigă din lutul cald pân' la soare
fii zborul care îmi duce în cârcă
trupul greu de pasăre îndrăgostită
sânt aerul cald pe care-l respiră cuvântul tău
lumina în care plutește
gura care îl naște
sânt rădăcina ta pomule de aur
lacrima stinsă de focul tău alb
zăpada moale a pasului –
îmi înflorești între buzele arse
te iubește în taină răsufierea mea
ca pe-un cântec.

Poate

Iarăși mi s-au zăvorât în adâncuri porțile
iarăși rătăcesc plângând pe drumuri rotunde
și rog străjerii să mă lase s-adorm
în măcăcinii din șanțul cetății
de ce nu mă sfâșie dorul să rupă
în mine zăvoarele
să-mi curgă soarele din nou în suflet
să mă facă ulcior
Doamne lovește-mă cu sulița ta de lumină
să mi se mai spargă un cer
dar poate acum mă și atingi în alt cer cu privirea
și eu nu știu,
și te chem în zadar.

Așteptare

Fântână oarbă sânt Doamne și-aștept
să cobori peste mâinile mele de vânt
ca să pot să plâng
să fiu lacrima ta
căci mi-au înghețat aici păsările
și-i naltă stânca lângă mine sub cer
aici e loc de mirare și rece
plutește trupul în aer fără cuvinte
și dacă în fluturi mă prefac și în lună
pe buzele cui o să cad...

Moarte în zori

Celui care veghează înăuntrul somnului

Stai în mirare s-auzi
cum se năruie gândul din ochi
cum se închide visul sub frunte
cum cade ninsoarea peste jarul cel alb
al dorului...

Rămâi liniștit și ascultă
cum mori –
înceată prăbușire a somnului spre trup
cădere auzită numai de tine însuși.

Așează-te apoi
pe pragul marelui gol
al zilei
și-așteaptă...

Până îți se limpezește ochiul
și îți se adună tăcute puterile frunții
și îți răsare inima din valurile
cenușii
ca soarele.

Rugăciune pe prag

Acum mă așez cu sfiala genunchilor
pe muta chemare a pragului
și-mi las trupul să înflorească aici
în jurul rădăcinilor sale
ca un copac altoit cu păsări.
Țipăt adânc de va da cândva
pasărea cea mai înaltă
(cea închisă în trunchi și hrănită cu sângele cerului)
durere de moarte dacă va clătina
inima păsării
și dacă până-n pământ va săgeta
pliscul ei, în rana deschisă –
doar tu vei ști
că aceasta nu este decât biruința
asupra fibrelor tari ale scoarței,
descojirea cântecului
dezlegarea vederii.

Stare

De când stau aici încercând să fiu iarbă
trupul a încetat să mă doară

și a-nceput să se-ngroape în lucruri
lăsându-mă cu o palmă deasupra.

Aș putea să alerg înapoi, și intrând
să-i închid pleoapele și gura
și să mă depărtez înăuntru,
spre nimeni.

Sau, îndurând această încordare a tâmpelor,
să țâșnesc prin porii deschiși
și să-l las – cărămidă zidită în lucruri –
s-alerg printre umbrele lor de lumină
să strig ca în vis cu glas înneecat de prea uriașa
năvală a cerului...

Îmbrățișare

Să nu te temi –
făptura care-ți va cădea peste umeri
ca un leș de zăpadă
e trupul meu prefăcut în suflare și gând
vietate sfioasă pe care numai
șoapta moale a sufletului o poate atinge –
când ți se urcă în ochi și în glas
ca să caute pragul de trecere

Eu nu vreau să fiu decât cea mai umilă făptură
să fiu nimeni – adiere de zeu
prin foșnetul trecerii voastre
să nu știu nimic – să tac – să nu exist decât ca lumina
care plânge pentru voi din cer, dimineața,
ca țărâna care vi se lipește de pași,
ca șoapta cu care vântul vă intră în trup,
să vă mângâie sufletul.

Dor

O Doamne ce dor mi-e de tine
câtă răbdare încă îmi ceri
cât de mult val să se-adune trebuie
ca să mă poată-arunca în vârtejul cerului tău
câtă multă și neștiută durere să-nalț
dreaptă spre tine – bucurie visată
care-mi trimiți de pe-acum veșmânt
de zâmbet pentru lacrima mea nevăzută –
câtă ardere de blândă văpaie-nafară
voi dărui, până să sece
lumina ochilor și puterea vorbirii
și să se dezlege-n adânc
săgeata
ce-ai înfipt-o în mine
ca să-ți vânezi
visatul trup
al gândului.

Câteodată

Câteodată se împlinesc minuni
câteodată trupul nostru spălat
de o lumină crescută dinăuntru spre lume
mai visează și-și mai amintește
de lucrurile pe care cândva le-a atins.
Astfel reînvie copilăria în noi
ca un alt trup ce ni se dăruie
când sufletul e destul de curat
și coborând în fântâna vederii
poți iarăși privi ochii soarelui.
Atunci regăsești copilăria
ca o răcoroasă apă de lumină
ca o zare-ngropată în întunericul trupului.
Cobori adânc în această răcoare
și uită-te în străveziul cleștar al sângelui
să vezi cu ochiul sporit de mirare
făpturile luminoase și moi
trecute cândva dinafară-năuntru
prin vama trupului tău de copil.

Insula

Insula pierdută
se naște din nou
e în mine
sânt eu însămi insula
ca o lacrimă mare.
Și tot eu sânt cea care acum
intru în lacrimă
ca într-o mare reîntoarcere.
O, lacrima aceasta-i într-adevăr un soare –
primește-mă, tu cel adevărat,
tu din care s-a rupt cândva
amurgul meu de decembrie,
ca o rană sângerând pe zăpadă.

Clar de toamnă

De mult nu m-ați bucurat atâta, lucruri...

De mult nu v-am mai privit

chipul spălat de apa soarelui, dimineața,

de mult nu v-am simțit

calda cădere pe suflet,

ca plutirea frunzelor în amurgurile târzii.

De mult nu m-ați aflat între voi

cu ochiul atât de gol și curat

cu inima ca un cleștar de sânge

fântână în care s-alunecați

ca-ntr-o adâncă oglindă.

De mult n-ați găsit trează spre voi

urechea peșterii mele,

de mult nu v-am mai auzit

somnul curgând în mine,

prin vânt.

(Noiembrie 1972)

Păsări de foc

Păsările

s-au ferit una de alta
de teamă să nu le ardă
zborul împreună:
aripile le-ar fi luat foc
îmbrățișându-se,
trupurile lor s-ar fi mistuit
în flacăra zborului.

Cu mare putere smulgându-se
din cercul atragerii lor – capcană a cerului –
s-au depărtat fiecare la câte-o margine-a lumii
ca să aibă loc să-și întindă
uriașele aripi
și să se poată
atinge.

Aici

Sânt aici
înăuntrul acestui trup încremenit
pe care-l lovesc cu slabele mele aripi,
sânt aici, zbatându-mă ca o pasăre,
ca o inimă, ca o flacără,
sânt aici rugându-mă cu țipăt înalt către tine
să mă sfârâmi
să mă smulgi
să mă dezlegi,
sânt aici Doamne,
cheamă-mă numai...

Ascensiune

Și iată acum aproape îți sânt
dar prea târziu totuși
ca să te mai aflu aici
prea târziu să mai pot auzi
șoapta spusă cu răsufierea tăiată
în aerul care se mișcă.

Izvorul

Să nu mă salți la buza ta
ulcior de aur și pământ –
pieire-aș ca vestitul sfânt
de prea mult vinul ce l-aș bea.

În trupul meu păstrez izvorul
pe care-n taină l-am sorbit
când sângerai și adormit
din mine-n somn ți-ai tors piciorul.

De profundis

Rod viermii privirilor în trupul inform
ca-ntr-un pământ sfărâmicios și cald
orbite înfometate pentru pâraiele focului
încă nedezlegate.

Dar scârba de-aceste cuvinte revolta și apoi iarăși
neputințioasa durere din ochi
și tâmpla arzând.

Chemare

Din bulboana sufletului strig
cât glasul meu se mai aude pe vânt
nu vreau să mă-nnec înăuntru
nu vreau să m-acopere valul
cheamă-mă din adâncul apelor mele
învie-mă de sub grelele mele tăceri
primește-mi trupul îmbibat de somn ca un trunchi
adus de mare la țărm, dimineața.

(Mai 1973)

Căutare

Peste cer se întind brațele mele de vânt –
urmele ochilor înfundați în mare –
drumul invers al stelelor mângâie,
locul soarelui în noapte îl caută.
Fă-ți vad ochi al lunii în mine
în trupul meu lasă-ți privirea să nască
chipul ciudat către soare întors –
statornică apă la margini de cer
să mă soarbă pământul în cântece tors.

Orfeu pe malul Styxului

Oh, stau aici și mă tângui de moarte
așteptând să te-nduri de mine, trupule cu multe puteri,
să mi te deschizi ca o pleopă din fața ochiului,
să-mi aluneci deoparte ca un veșmânt.

Plutesc în privirea întoarsă-năuntru
și nu pot s-alunec pe râul de lacrimi
care înmoaie pleoapa
și deschide fântâna vederii.

O Charon luntrașule
vino să-mi întinzi vâsla ta ca o punte
să mă salți afară din trup să mă porți
pe râul marelui somn
din care nu mai e decât o singură
trezire.

O plângere a lui Orfeu

Te-ndură-alunecă-ncet
de pe ochi ca o pleopă
trup violet violet
pe râul ce-ngroapă

Timpul strâns înapoi
cum îl întorc să-mi răstoarne
mesteacănul arselor coarne
de cerbi căzuți între mine și voi?

O Charon vâslește mai iute
luntrea spre mal și lasă-mă-apoi
în calea albelor ciute.

Îndoiala lui Orfeu

Neîncrederea te va pierde, Orfeu,
când vei pluti pe deasupra marilor ape
urmat de muta iubire
a umbrei ce-ți va crește în spate,
ca o aripă.
Nu vei înțelege
credița ei neclintită
ce te împinge de umeri
nu vei avea destulă încredere
în sărutul închinat gleznelor tale
nu vei simți puternicul vânt
cu care răsuflarea ei te va mâna afară din noapte
nu vei ști
cum uriașă va naște și va lumina
pe umerii tăi ca o flacără albă.

Sagittarius

Mișcătorul mâl al stelelor în sângele meu frământat
de copitele scăpărătoare ale centaurului
marin răscolind măruntaiele pruncilor
în albastrul foc al amiezii.

Scrâșnita oprire de roți pe trupul zdrobit
de urlete neauzite
vaierul calului alb umilit de neștiute pedepse
și sufletul meu sfârtecat între coapsele
destinelor mele posibile.

Cain

Smintite ceasuri de veghe-au bătut în inima mea
în locul unor vise nevisate
de-atâtea ori neputând să străbat noaptea cu ele
le-am astupat cu batistele roșii-ale somnului
ca să nu le mai aud țipând
uneori singure își frângeau
găturile subțiri și mureau sângerând
amărui peste buzele mele
(laș cufundam iute capul sub nisipul moale al visului)

Legăturile

1

Și pentru că nu mă mai uit în oglindă, am început să culeg vorbele cu mâna. Pădurile răsucite peste creștetul meu îmi umplu gura cu păsări.

Memoria mea răsucită ca melcul. Aidoma unui film reluat și-nterupt. Și totuși cineva s-a născut.

Somnul mă trage la fund – de ce mai înnot?

Societatea și omul, omul! Spune maxima noastră morală.

Dar ninge – și-nlănțuitul sânt eu. Deschid geamul și-acum mă gândesc că ar trebui desigur să mor. Calc peste gândul ascetic și-alunec în iarbă.

În mijlocul camerei stâlpul e gol.

2

Nu se cade să m-apropii de minunile tale astfel – știu asta.

Dar în tine stă mântuirea mea – și oricum aș veni către tine, tu trebuie să mă-ntâmpini cu cearta.

Viețile noastre-ncâlcite și-nghesuite una în alta – și totuși fără să se poată atinge. Pelerinaj sub blestemul tău blând și înfricoșător ca surâsul, boltit deasupra noastră de la un capăt la altul al cerului.

Beția amară din capul meu doare, mă strânge ca o aureolă
de fum și mintea nu mai știe pe unde să fugă spre tine.
Și ce sânt aceste cuvinte pe lângă ce-ar trebui să fii tu?
Chemarea adevărată dă-mi-o măcar, ca să-ți pot simți
lipsa.

3

Nu mă rog să mă scapi, mă rog să mă legi.

Să mă legi de ceea ce nu poate fi legat.

De vânt.

De ceea ce nu stă niciodată.

De ceea ce nu e al meu.

De miros.

De apă.

Ulise abulic

Ce-aștepti de la fiecare fum de țigară
ce speri de la secunda imediat următoare
ce cauți în cele 17 minute prin care acul
ceasului deșteptător va mai trece până s-ajungă la 12
ce-aștepti de la miezul acestei nopți
și după aceea de la miezul nopții de mâine
și neabătut de nicio frustrare ce-aștepti
de la miezul fiecărei nopți care trece
lăsându-te teafăr – de ce
această-ndărătnică pândă
în cercul luminii de noapte pe masă
ce miracol crezi că stă să apară
din aerul țintuit cu răsufierea la gură
când ți-aprinzi următoarea țigară?

Ipohondrie și somn

Să-ți spun ce se-ntâmplă: un vârful
de ac mi se pune în pânțele
o lamă de nervi îmi crește din piept
o cască de foc mi se face pe cap
ochi și urechi încep să-mi curgă din piele
și discret zăngănind se aruncă prin colțuri
puzderii de vorbe se-adună în aer
liniști de vată pornesc deodată să țiuie
ca o pompă de vid iar pereții se umflă –
și-atunci ce mai pot face ca să evit
clipa spargerii sângelui (ea oricum nu mai vine
și ca să mai fie posibilă încă
așteptarea trebuie mișcată) – decât
pe furiș să ies pe fereastră lăsând
corpul camerei gol și intact?

„Kennst du das Land...”

Știi tu locul unde nu poți să mori
unde n-ai loc să fugi nici în somn
unde gura ți-astupi cu aceleași cuvinte
căzute-napoi după ce le-ai strigat?
„Eu îl știu...”

Știi tu locul precum pântecul umed
din care nu te naști niciodată
și-atât de aproape că nu-ncape văzul –
un loc ce nu-l respiri ci te respiră?
„Oh, eu îl știu...”

Un loc pe pământ sub pământ într-o apă
adâncă și fără întoarcere
despre care doar îngerii spun zâmbitori
că duce la cer...
„Oh da, eu îl știu... îl știu... știu... știu...”

(Martie 1977)

Epitaf

Se-astupă-ncet făgașele de fum
și ora-ncet întârzie pe clipe
se-ncid privirile pe ochi precum
de înger stinsele aripe

De unde ne mai vine oare
un zvon de glasuri și de cânt?
E moartea noastră – sărbătoare?
Ne va sloboade vreun sfânt?

Ne-ntoarcem fața către zid
și scormonim în întunec.
În fața noastră se închid
a zilei porți – și se desferec.

Totuși

Trăim cu această mirare
că trupul ne este străin
prin el ca o scoică-aurim
câteodată vuiet de mare.
Și totuși cunoaștem menirea –
săpăm fără preget pământul –
ne-alunecă trupul mereu
în somnul auzului, vântul –
dar pradă nu ne lăsăm
rutinei și furiei gândul –
acum ar trebui să strigăm –
se-aud pescărușii pe mare
și totuși trăim cu această mirare

Ex libris

Un pas, un gol, un șes, o moarte
încet de noi ne va desparte
așa cum între ritmuri sparte
ar cade pânza ce împarte
în două foaia de la carte

Descântec

Iacătă:

mobra-cobra

roată mare face

zece poloboace

ochi întredeschis

verde a conchis

mâna-alunecând

sufletul curgând

trupul tot în aer

fără comândaer

de cealaltă parte

tras pe dedesubt

lacul tot e supt

viața de sub moarte

visul de sub carte

Domnul de sub soarte...

Iu – iu – iu – ce bine-i

ține-i Doamne ține-i

drăcușorii tineri

născuți sfintei Vineri!

Ce mă mai distrez
și mă minunez
și ce mă mai joc
pe un poloboc
tălpile sub foc!

Beznă mare vine
norul iute vine
să se-ascundă-n mine
iepurele sare
să se-ascundă-n mare.
Ia-mă Doamne ia-mă
până voi da samă
și lumea nebună
cheam-o pe furtună
să m-arunce-n hău
sub călcâiul Tău
să mă-ngroape-n loc
om și dobitoc
să mă amăgească
somnia cel de iască.

Ebrietate

Pe șinele fără de moarte
trupul mi-alunecă și se împarte:
o mână în cer – un ochi într-o peșteră
aleargă zăludă ursita cea mașteră
cuie de foc prin oasele mele
se-nfig în noapte ca niște stele
se-nneacă de răs animalele bete
zburând de-a valma, orbete
printre fluturii morți căzuți în câmpie.

Sașie,

frica mă mușcă de sân, în mări
peștii mă stigă cu patimă: Sări!

Letargie

Vara soarele lănced și bleg mimează extazul
proaspătul vin fermentează în creier
capul dospește la cald ca un pântec mulțumit de ospăț
greoi gata să cadă în iarbă atârnă de crengi
ca mărul răscopt, tainicul miez ascunzându-l în zâmbet –
complicele atotștiutoarei tăceri:
mincinoasă tâmpenie imitând tăcerea animalului,
falsul și imposibilul nostru argument
pentru înțelepciune.

Arabescuri

Pași pe o corabie fulgerătoare
așa ne umblă trupurile pe suflet
ca gândacii minusculi din noua mea bucătărie
unde Dumnezeu știe ce găsesc ei de mâncare

Pași pe o foarte întinsă frânghie
pe care cineva agață la uscat
câteva aripi de înger
cu manșetele roase de atâta spălat

Pași pe balustrada metalică a unui foarte îngust balcon
aproape o pasarelă între două mansarde
(o pasarelă cu păsări acvatice
scufundătoare-n lianele ferate ale orașului mare)

Pași pe spirala sonoră a unei mașini de salvare
într-o noapte de tablă ca un vechi
ceas deșteptător deșuchiat
cu aripioarele-ntinse deasupra
C(ăilor) F(erate) R(omâne)

Pași de-a lungul memoriei pașilor
pe bordura dintre mersul la școală
și lectura *Gazetei literare*
(și de ce troleibuzul 86 n-ar mai parcurge încă și-acum
același traseu? – mă întreb, ca și când ar fi vorba
de o biografie străină)

Pași strigători la cer
sub ziua ca o cupolă de vată
pași pe dunga unui desuet ciorap de nylon fumuriu
ca umbra fluieratului de tren într-o după-amiază de iarnă
pași prin somnul unui amnezic
visând întâmplări viitoare
ce mișună cu bâzâit de muște flămânde
pași astupați de alți pași
pași într-un labirint
de ceară moale.

Logicale

Da, îmi spuneam,
încep să-nțeleg
(dar ce? dar cine?)
Iată tirania sintactică – și subiacentă,
falsa temelie când se clădește de-andoaselea,
întrebarea despre primordialitate
ca să știm
pe cine votăm și pe cine dăm vina –
pe cine vom trage noi la răspundere:
subiect, predicat, complement,
substanță, atribut, accident?
Deontica, discursul,
de-onticul, discursa,
le face ce? desface cine?
Gramatica sau logica?
oh aceste ambiguități sofistice
neutralizări
arhifoneme
și alte compromisuri ale luptei de clasă!
Hic et nunc / entweder oder:
noi vrem limbă nu gândire!

Gramatica și logica-mpreună
nu fac casă bună!

(oh Doamne de-ar putea fi oprită
înscheletuită
limba de apă, de mal
dintre poem!
Dar ceva / cineva are mă tem
un picior mai egal...)

Veghe

E dezgustător cum se adună ca turmele de melci
absența profundă-a vorbirii, **absența**,
nu ipocrita tăcere... Absența care apasă
de jos în sus, de-ți simți țeasta
întocmai ca o bute întoarsă cu gura spre cer
din care tot vinul s-a scurs
într-un soare ce nu mai răsare
decât, poate, pe cealaltă emisferă lunară. Dar tu,
mai gol decât golul mai umbră ca umbra
mai paravan mai alături mai după mai și
mai fără mai nici mai nu,
mai cine unde când și cum,
nu aici, nu acum nu cumva undeva cineva,
nu nu nu nu așa și nici, ci doar,
doar cât să auzi cum iată doi șoareci rod noapte de noapte
podul, țeava groasa de fier de deasupra capului tău
unind camere ce nu poți vedea. Dar tu,
tu aici în camera ta asurzești –
nu mai sânt doi ci par o armată întreagă
*(serait-ce que le crépitement des démons
qui cuisent au petit-feu éternel*

crêvant comme des semences?... –
adică sfârâie tencuiala buburoasă din colț
nevrând totuși să cadă?) Dar tu,
mai umbră ca umbra mai secat ca ipocrita tăcere,
acum nici măcar nu auzi, nu nici nu mai auzi
căci văzul omoară auzul, și ai văzut – oh da ai văzut
tencuiala *pregătindu-se* să cadă.

(1980)

Anamneze

Câine călare –
coama râului
mătură câmpul

A trosnit lemnul –
dintr-un dulap
un maldăr de înger

Rufe-nghețate afară –
în cameră
lemne uscate pe foc

Un iz de pisică bătrână
străbate pe culoarul comun –
Doamna Capralic s-a dus să se culce

Tavanul cu ugere –
noapte de frig și de febră – și tata
care n-a mai venit de la slujbă

Urmăritorii mă hăituie fiecă noapte –
la colțul străzii mama zâmbind
mă-ndeamnă spre ei – cum mi-au ieșit în cale?

Se rostogolește, se rostogolește invers capul
urcând scara casei până la picioarele mele –
damian damian țipă el parcă chemându-mă

Tentativă

Să ieși în sfârșit din propria-ți piele
să-ți zici: Cât de bine-i să faci câțiva pași
pe patru picioare, ce bine prinde-o gură de aer
să sorbi din gâttelejul cerului răsturnat – e bună,
e bună sinuciderea, -i bună, de ce să n-o spunem –
de vreme ce-atâtea urechi stau gata să sufoce
oricare martor...

Agonică

De când îngerii s-au dus
tot încet și tot mai sus
vine noaptea să mă cerce
somnia greu cu păsări berce.

Nu mă ia, ci mă apasă
ca o mare luminoasă,
mă răpune și mă lasă
leș suflând în prag de casă.

Inimă, de plâns, nu am
de-nălțare, suflet nu-i,
gândul e al nimănu,
viața morții trage ham.

Domnul meu, inima ta
are pe sub cer o stea.

Țintuire

Răsuflarea mea unde-i? Iată s-a scurs.
Plânsul viu a secat ca un nor pârjolit.
Semnul meu secetos e o șură de vânt.
Adevărul meu iată chiar eu l-am golit.

Dacă sânt stâlp de sare, nici apă nu vreau;
de sânt sloi, nu mă rog nici de soare;
mântuirea pământului nu cer, de-s praf.
Dacă nu-s, nici nimicul nu mi-e iertare.

Dar eu sânt ținta ochilor care țintuie moartea,
și mântuire n-am, nici uitare nici milă nici moarte.

Somnul din somn

Privirea-și ascute de piatră Porfiri
vână hanger rupt din vânăta stea –
apele lumii și apele firii
să mă sugrume toate ar vrea.

Somnul din somn m-aruncă afară
cum leșul meu din pământ ar sări.
Neînghițit, neputred și viu, altoi
al sufletului fără judecata de-apoi.

Fără odihnă

Dumnezeu nu e odihnă.

Dumnezeu nu iubește.

Dumnezeu nu iartă.

Dumnezeu suferă.

Nu ai odihnă.

Nu ai ajutor.

Nu ai iertare.

Suferi perpetuu chinul de a-l face să sufere.

Aleargă după el fără răgaz, fără odihnă.

Tortura nu are limită nici dincolo de moarte.

Să nu ieși din durerea fără capăt.

Să-i vindeci rana, singurul țel.

Tatăl

Tatăl meu îmi coboară prin trup
caută un loc de pus capul
un ficat mai moale – un rinichi
încă teafăr
un ochi neînceput
un os de fluierul piciorului
ca să-și cheme cu el oile rătăcite în mine
din moarte să-ntoarcă-napoi
măcar una

Și eu care visasem
că l-am dezgropat din huma ce-l sorbise
până la gât... când el, de fapt,
tocmai murea...

Cu moartea pre moarte călcând
e tatăl-urs
un fagure mai sus adulmecând
un ochi neînceput

(27 august 1982)

Gnostică sau cele trei gune

Centaur mort

Zaci la picioarele mele, prăbușit sub mine, cu fața în jos și cu brațele depărtate, cu trupul inform și greoi, căzut peste gleznele strivite.

Gâfii și gemi, nemișcat, poate cu un fel de bucurie că nu te mai poți scula, cu un fel de oboseală împăcată și odihnitoare. Și totuși, nu ai conștiința destul de curată ca să poți muri. Îți spui: Sânt la capătul puterilor – dar nu ești, și știi asta, știi că poți și că trebuie să te scoli, știi că dacă ai fi făcut ultimul efort n-ai mai fi putut să ți-o spui, pentru că ai fi murit deja.

Dar tu minți – ca și cum te-aș întreba: Dormi? Și tu mi-ai răspunde: Da! Minți, animal gelatinos și îngâmfat, îți bați joc de mine și crezi că am să te cred și am să te las în pace în lânzezeala ta mlăștinoasă – lene și somn, lăfăială labilă și înșelătoare ca nisipul mișcător în care ți se înfundă picioarele – plâng de furie și de ciudă că nu te pot lovi pentru că picioarele-mi sânt înfipite în tine și când te izbesc îți simt pântecul pe dinăuntru ca mîlul pe fundul unei ape și tu nici nu simți – pari chiar a râde pe ascuns – sânt ca într-un coșmar în care înnebunești de spaima de a fi prins pe când alergi tot mai repede dar fără să te poți depărta – alergi pe loc tot mai aproape de urmăritori tot mai disperat gâfîind dar nu ești prins – te trezești – picioarele ți-au alunecat sub trupul centaurului

mort ai căzut în măruntaiele lui ca-ntr-o apă măloasă zaci în el cu fața în jos și când răstorni capul pe spate contempli dincolo de zare pântecul lui enorm boltit peste tine, cât vezi cu ochii.

Îngropat de viu

Trupul mort al centaurului mă apasă mare și cald încă în plină digestie, sângele circulă înfiorând carnea fragedă. Animal greoi și neghiob fără răutate și patimă doar cu nevinovata plăcere de a mânca, aproape înduioșător când cade în somn zâmbind; vreau să-l omor și totuși îl iert de fiecare dată când mă aplec peste el și-i văd surâsul fericit de copil adormit pe care ți-e milă să-l trezești dimineața.

A adormit și trupul lui imens zace peste mine greu ca pământul. Încerc să mă mișc dar nervii îmi sânt paralizați și nici un mușchi nu răspunde comenzii mentale – nu, nu-i adevărat, n-am murit, mă pot ridica, pot să mă mișc, pot să vorbesc – urlu, vă strig, vă văd, de ce mă priviți ca pe mort, de ce puneți capacul, vă șfichiuite gândurile mele neputincioase umbra mea vă ciocăne capetele și vă lovește din spate – vântul nu-mpinge muntele dar stânca se sfărâmă și cade singură-n gol – peste trupul pământului.

Plângând vă aplecați peste groapă și-alunecați înăuntru fără să știți – îmbrățișând trupul mortului.

Naștere

Burta cerului crapă și din pântecul meu încordat se-nalță soarele la orizont, ca un prunc uriaș. Sfâșiată carnea geme și aburește în ger, cu rana deschisă. Învins treptat, trupul se destinde și cade pe spate, sleit. Doar capul ramâne afară, contemplând rana cu măruntaiele revărsându-se peste margini – dar când încet se lasă căzând și intră în trup, cu ochii deschiși, văzute dinăuntru organele se transformă în aștri.

Cerul plin la refuz de stele planete și sori îngrămădite unele în altele învârtoșate de vânt ca valurile mării, mi-acopere fața îmi astupă ochii de la un capăt la altul al privirii, ca o pleoapă închisă.

Sânt capul înfundat în pântec, precum un dop împins într-o sticlă prea plină. Prin porii trupului mort țâșnește sufletul meu renăscut.

(1982-1984)

La ușa cortului

La ușa cortului scheaună verbul legat –
pe când febril tocmeala se-aprinde pe muștește
cu faptele-n palmă: un omor se plătește cu solda pe-o zi,
reciclarea ca saci de-antrenament a N dizidenți –
cu-o legitimație de membru permanent
al clubului de boxeri amatori Dinamo,
pe suta de dispariții se dă ca arvună
un permis de pescuit și vânătoare pe-o lună,
la mia de cartușe folosite din plin
întru-apărarea granițelor patriei de ex-vazia locuitorilor ei
se înmânează ca primă pe sub mână
cartușele Kent confiscate la vamă timp de-o săptămână,
demascarea trădătorilor dinăuntru ce au aderat pe ascuns
la asociația oamenilor liberi a lui Eugen Ionescu (sic)
se răsplătește cu-n bilet gratuit la Teatrul Mic,
injecția cu microbi psihopatici destinați Spitalului 9
te face din infirmier plutonier,
arhitectul promovat la rang de buldozăr
primește multă mâncare pentru el și familia lui –
târâcoape și târnuri de ras case biserici și turnuri
când invers construiește scurmând printre stârvuri,

primarul oraşului ras pe jumătate
aşteaptă la scară maşina cu cinci curci îngheţate
ca premiu pentru aportul adus la ridicarea în sus
a conştiinţei rurale ce iată s-a smuls
din Laodiceea vetrei ameţite cu fum strămoşesc
şi se iţeşte spre zărilor-tavane-ale grajdului obştească,
turnătorii se plăteşte cu-o sâmbătă liberă
(duminica rămânând consacrată muncii voluntare),
lingătorii nu se mai plăteşte decât
odată cu castrarea limbii – de-aceia lingătorii
profesionişti fac greva cuvintelor articulate şi ling
doar din vârful buzelor – protestând prin urlete la lună
împotriva nelioalei concurenţe a limbilor străine,
bătaia cu pumnii nu se mai plăteşte nicicum
căci după ultima reciclare a cadrelor de partid şi de stat
ea reintră statutar în obligaţiile de serviciu (fusesse
temporar exclusă ca o opţiune la aprecierea organului...),
iar din cauza lipsei acute de fier (ca şi a altor
materii prime necesare societăţii multilateral dezvoltate –
desigur din cauza sabotajului extern!) înfierarea
trădătorilor patriei nu mai dă nici un randament
şi – vai! – chiar „fiul cel mai iubit”
nu mai e răsplătit –

câtă nerecunoștință din partea acestui trândav, gângav
popor! – decât cu-n vițel de șnițel pe zi și-un costum –
apoi, de la gură-i se ia, de pe trup i se smulge,
vițelul abia început, costumul abia probat-admirat,
și holocaust e silit să-și înalțe lui însuși preot și zeu
pe altarul bunăstării poporului său...

Da, problema e că de la un timp nimic nu mai merge –
dar cine l-ar trage de șnurul auriu al pișatului
precum va fi-ncercat cândva un doctor mai șugubăț
pe nebunul ce se crede isteț retrăgându-se-n carcera lui.
Căci cât costă astăzi, mă rog dumneavoastră,
o coafă-scroafă de doamnă cu barbă și-o diplomă
honoris causa a universității din Burkina Fasso?
Producția pe zece ani de grâu și de brânză
aurul uraniul și diamantele reginei Maria
ori alte avuții naționale – precum embrionii
din uterul patriei zălogiți șoimiți pionieriți uteciși ostași
ai Statului la coadă și ai Partidului muncii pe brânci
credincioși Conducătorului cu Maștera meșteră-n foale
partizuiți în bucăți ca amintirea sardelelor
îndesate-n tramvaiul fără dorinți de-a sta-n palate
al socialismului multilateral dezvoltat la orașe și sate...

Nu! Nimic din toate astea nu mai are vreun preț
pe piața internațională – produsele românești
nu mai fac se știe nici cât o țoală – o coală
de hârtie să se-mbrace Femeia de știință cu ea
citind-o de-andoaselea...

Astfel că-i timpul să trecem tovarăși
la un nou schimb în natură –
etapa cea mai înaintată a stalinismului de umplură:
ochi pentru ochi și dinte pentru dinte,
schimburi interne să facem, ca de la popor la președinte –
noi dăm iama, el dă vama,
noi dăm buzna, el dă spuza...
noi dăm năvală, el o ia la goană!
Hei frați! Nu mai stați! Ce-așteptați?
Nu-i nimeni doar... veniți de-l împușcați!
Și vaca de pe terasă să mi-o dați la coasă,
de păr răsucită ca o babă smintită.

Trădându-și patria sub influența (literară) nefastă
a Occidentului, o poetă lipește manifeste...

(1988)

Tabla de materii

ÎN CHIP DE PREFAȚĂ	3
POEME.....	5
AMURG	5
ÎN CALEA SOARELUI	6
COPACII.....	7
UN VIS.....	9
CURGERE	10
LINIȘTE	11
TIMP, CONTRATIMP ȘI UITARE	12
LIBIDO URBIS	13
EXOD	14
CUVÂNTUL DE ORDINE	17
PUSTNICIE	19
COÎNCIDENTIA OPPOSITORUM	20
BALANS	21
STINGERE.....	22
AN NOU	23
HIBERNALĂ.....	24
TRECERE	25
MUTĂ CÂMPIE.....	26
CEASUL DE SUS	27
INVOCĂȚIE	28
POATE	29
AȘTEPTARE	30
MOARTE ÎN ZORI	31
RUGĂCIUNE PE PRAG.....	32
STARE	33
ÎMBRĂȚIȘARE	34
DOR	35
CÂTEODATĂ	36
INSULA.....	37
CLAR DE TOAMNĂ.....	38
PĂSĂRI DE FOC	39
AICI.....	40

ASCENSIUNE	41
IZVORUL	42
DE PROFUNDIS	43
CHEMARE.....	44
CĂUTARE	45
ORFEU PE MALUL STYXULUI	46
O PLÂNGERE A LUI ORFEU.....	47
ÎNDOIALA LUI ORFEU	48
SAGITTARIUS.....	49
CAIN	50
LEGĂTURILE	51
ULISE ABULIC.....	53
IPOHONDRIE ȘI SOMN	54
„KENNST DU DAS LAND...”.....	55
EPITAF.....	56
TOTUȘI.....	57
EX LIBRIS	58
DESCÂNTEC	59
EBRIETATE.....	61
LETARGIE.....	62
ARABESCURI	63
LOGICALE	65
VEGHE	67
ANAMNEZE	69
TENTATIVĂ.....	71
AGONICĂ	72
ȚINTUIRE.....	73
SOMNUL DIN SOMN.....	74
FĂRĂ ODIHNĂ	75
TATĂL	76
GNOSTICĂ SAU CELE TREI GUNE.....	77
<i>Centaur mort</i>	77
<i>Îngropat de viu</i>	78
<i>Naștere</i>	79
LA UȘA CORTULUI.....	80
TABLA DE MATERII	85

Bibliografie selectivă: studii

"Le Soleil, la Lune et l'anticosmisme dans un mythe populaire et dans l'herméneutique biblique cathare", in: *Ascension et hypostases initiatiques de l'âme. Mystique et eschatologie à travers les expériences religieuses*, 2006 (Actes du Colloque international d'histoire des religions "Psychanodia" à la mémoire de Ioan Petru Culianu, INALCO, Paris 1993), pp. 473-494 (online: <https://adshishma.net/Publications-Accueil.html>).

"Chamanisme chez les Roumains : pourquoi pas?", in: *Les Cahiers "Psychanodia" n° 1*, 2011, pp. 171-185 (online: <https://adshishma.net/Publications-Accueil.html>).

Vision de Varnava: Înălțepului Varnava minunată arătare a vederii lui cu pildă tuturor, édition et étude, Alba Iulia / Cluj-Napoca, Muzeul Național al Unirii / Mega, 2023, 256 p. (online: https://www.researchgate.net/publication/375962115_Vision_d_e_Varnava).

Articole politice

A. A. Shishmanian / D. Shishmanian, *Totalitarisme et littérature (I). Écrits critiques et politiques (1980-2022)*, in : *Les Cahiers "Psychanodia" n° 3*, 2022 (online: <https://adshishma.net/Publications-Accueil.html>).

Volume de poezie

Éditions de l'Harmattan: *Mercredi entre deux peurs* (2011), *Néant rose* (2017), *Le sens magnétique* (2022).

Éditions du Cygne: *Plongeon intime* (2014), *Le fruit obscur* (2017).

Échappée belle édition: *Les poèmes de Lucy* (2014).

Reviste

Conduce, din 2017, revista literară online Francopolis: <http://www.francopolis.net>.

Absolventă a facultății de limba română (secundar franceză, specialitatea literatură comparată, promoția 1972), Dana Șișmanian părăsește definitiv România în 1983, împreună cu soțul, Ara Alexandru Șișmanian, după șase ani de persecuții politice ca urmare a semnării apelului pentru drepturile omului lansat de scriitorul Paul Goma în 1977.

La Paris studiază greaca, copta, patristica și ereziile medievale la Institut Catholique și la École Pratique des Hautes Études. Lucrează apoi 28 de ani ca inginer informatician. Publică mai multe volume personale de versuri în franceză și volume de traduceri din română. Prezentul volum reprezintă prima publicație de versuri scrise în limba română (anii 1964-1984, cu excepția ultimului poem datând din 1988). – Autoportret, 1980.

*– Parola! Parola! auzeam ca un dangăt în sticlă
Parola! somau ofițerii cerești
plutind cu armele-ntinse. Atunci mi-am dat seama
că nu pot să spun nici o vorbă
nu pot să mor ca să fug
nu am trup să-l arunc înaintea
n-am timp să aud comanda de foc
n-am clipa spaimei de moarte
n-am nume să fie de față în gând
la această cumplită-ntâmplare
și cine – cui – va mai spune după aceea măcar:
M-au executat îngerii?*